

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

виносити: в Австрії:
на цілий рік 24 K
на пів року 12 K
на чверть року 6 K
на місяць 2 K

За границю:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тиждень 6 доларів або 12 рублів; з висилкою щотижня 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руско ми сердце і віра русна“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о 5 год. по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовського ч. 15, II. поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукониси звертає ся лише на попередню засторогу.

Рекламаці лише неопечатані в вільні від преса. — Оповідки звичайні приймають ся по ц. 20 с. від стрічки, а в „Надісланим“ 40 сот. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки

Учительська доля.

(Δ) Побіч церкви займає неперечно школа друге місце яко культурне огнище, з якого повинно розходити ся світло правди і науки в найширші верстви народні. Тимто нема найменшого сумніву, що побіч священника в громаді, народний учитель є найважливішим просвітним чинником. Щаслива та громада, в котрій заняли ці становища народолюбивий, перенятий справдешним апостольським духом і посланництвом священник, а побіч него образований, одушевлений любовю для всенародної просвіти учитель. Колиж це обидва ці чинники йдуть рука в руку у своїй праці, тоді й їх змагання вічають ся гарними успіхами. Як для священника недосажним взірцем в его апостольській праці є Божественний Спаситель, так і для учителя нема нігде величнішого взірця в его заводі понад Того, що тих найменших пригорнув до себе. Тимто поміж культурними народами, де ще не затвергло почуте справдешної, недукавої науки і просвіти, з високим, поважанням відносять ся до духовного стану, а також до учительства. І справді обидва ці чинники заслуговують на се, бож нема труднішого заводу, котрий би такої вимагав саможертви, котрий стільки потребував би вкладу науки і праці, котрий так вичерпував би сили чоловіка при сумліннім сповнюванню обовязків, як обидва ці заводи.

Однак не всюди і не в усіх часах оцінювано належно працю і становище учителя. Старинні Римляни говорили: quem dii odere, paedagogum fecere, а також між руским народом задержала ся поговорка: „бодайсь чужі діти учив!“ І не дивниця, що так нарід наш

висловлював ся, бо якеж образоване і підготовлене до трудної задачі учительської виносили свого часу кандидати сего заводу з препаранд в Бучачі або у Львові і які йшли звичайно молодці до сих препаранд „Не хочеш сину, вчитися, то йди на професора!“ говорили звичайно батьки до синів, котрих не могли довести до скінчення висших наук, до якогось ліпшого суспільного становища. Наслідком того народний учитель не міг собі здобути поваги в громаді і серед суспільности, громади опирали ся всіма силами засновинам школи, а діти утікали поза школу і нидили в темноті і безпросвітності.

Але ці часи вже давно минули, нарід наш відчуває потребу науки і просвіти, сам домагає ся школи, добуває всіх засобів, щоби свою дитвору чогось навчити, просить о доброго учителя або учительку і умів вже їх оцінити і поважати. До сеї переміни поглядів і відносин причинилось само учительство. Учителські семінарії дали йому зовсім інші підвалини наукові, а дальшою заводою працею над самоосвітою загал учительства здобув собі потрібне до сего взнеслого становища образоване, а тим самим і поважане в кругах суспільности.

Однак з вимогами, які ставлено учительству що до его праці і образованя, не йшла в парі дбальість про винагороду за сю трудну, мозольну працю, не йшла в парі дбальість про безпеку его і его родин на случай недуги або смерті. Справді можна було подивляти ся, як в трудних великих обставинах, при великій дорожній, учитель з незвичайно не раз численною родиною сповняв з великою посвятою свої обовязки як справдешний апостол, як не раз падав жертвою свого трудного заводу,

колишачи свою семью гіркій долі. А мимо того, коли у всіх інших заводах поліпшувало бит матеріальний, забезпечувало вдови і сироти, про долю учителя, що клав підвалини під всенародну просвіту, під культурний розвиток народу і держави, зовсім позабуто. Аж коли памятна французько-німецька війна виявила, що то сей Schulmeister причинив ся до побіди і слави та до будови великої держави, звернули також висші круги бачність пильнішу на учительство народне, але довго ще так не у нас.

У нас все ще не доцінювано ваги народної школи, всенародної просвіти, все ще думано, що досить навчити читати, писати і рахувати, а так само здавало ся ще многим, що народний учитель се якесь менше вартне єство, котре повинно би вдовольняти ся сею нужденною винагородою, про котру можна було сказати: zum Leben zu wenig, zum Sterben zu viel. Тому то переходом з кругів самого учительства, котре почуло себе свідомим і важним чинником суспільности, почали відзивати ся що раз частійше голоси і домагання про поліпшене его долі.

Розходить ся отже не тільки о поправу бити матеріального учителів і учительок відповідно теперішнім вимогам суспільним і обставинам, але також о безпеку учительських родин, їх вдов і сиріт, о спромогу, щоби і їх діти могли досягнути відповідного образованя і становища в суспільности.

Але крім того зовсім справедливо домагає ся учительство безпеки і управильнення службових відносин, щоби не було зависиме від случайних обставин або примх, а сему може зарадити відповідна службова прагматика.

Отсі питання обговорювано на вчорашнім

незвичайно численним зїзді учительським, котрий виявив свідомість і силу народного учительства і его горожанського становища та достоїнства.

Колиж учительство має досягнути належне ему становище в суспільности, в краю і державі, коли оно має станути поруч інших станів, то повинно мати також своїх представників і речників своїх потреб і домагань, представників народного шкільництва в законодавчих тілах, в соймі і в державній раді. В інших краях вже мають народні учителі своїх представників в законодавчих тілах, лише у нас так складали ся обставини нещасливо, що учительство було приневолене устами інших подавати до відома свої потреби і потреби народної школи.

Се не тільки неприродно, але й шкідливо. Наколи учительська доля, наколи народне шкільництво має зазнати справдешної зміни на ліпше, повинні в соймах і в державній раді поруч представників інших верств суспільних засідати також речники потреб учительства і народної школи.

Рік 1911 в міжнародній політиці.

(X) Спадщина, яку одержав 1911 рік по своїм попереднику на полі міжнародної політики, не була така невідраднча, щоби треба було тривожитись подіями нового року. Взаємини поміж великими державами перед роком не погіршили ся, а навпаки від царського приїзду до Почдаму можна було неперечно помітити поміж Берліном а Петербургом при-

Ант. П. Чехов.

1. Загадочна вдача.

Купе першої класи.

На канані, обитій малиновим бархатом на половину лежить гарненька дама. Дорогий вистріпаний вахляр тріщить в її судорожно стисненій руці, ріпсе-пез безнастанно снідає з її гарненького носика, брошка на груди то піднімає ся, то опускає ся, як лодка серед філь. Она схвилювана... Против неї на кананці сидить губернаторський урядник для окремих поручень, молодий початковий письменник, який поміщує в „Губернських відомостях“ невеликі оповідання, або як він сам називає „новелі“ з велико-світлого життя... Він глядить в її лице, глядить уперто, з видом знатока. Він помічує, виучує, ловить ту ексцентричну, загадочну вдачу, розуміє її, осягає... Її душа, вся її психологія у него як у долоні.

— О, я розумію вас! — говорить урядник для окремих поручень, цілуючи її руку біля бранзолети. Ваша ніжна, вражлива душа шукає виходу з лабіринту... Так, боротьба страшна, дуже тяжка, однак... не тратьте відваги! Ви будете побідницею! Так!

— Опишіть мене, Вольдемар! — говорить дама, сумно усміхаючися. Життя мове таке повне пригід, таке різноманітне, таке нестреле... А головна річ — я нещаслива! Я мучениця в душі Достоевського... Покажіть світові мою душу, Вольдемар, покажіть ту біду душу! Ви психолог. Не минула й година,

як ми сидимо в купі і говоримо, а ви вже зрозуміли мене цілу, цілу!

— Говоріть! Молю вас, говоріть!

— Слухайте. Я родила ся в бідній, урядничій семі. Отець добрий, розумний, но... дух часу і оточення... vous comprenez... я не виною отця. Він пив, грав в карта... брав хабарі... А мати... Та що говорити! Нужда, боротьба о кусник хліба, свідомість нуджиди... Ах, не заставляйте мене агадувати! Мені треба було самій пробивати собі дорогу. Відражаюче інститутське виховане, читане глупих романсів, промахи молодости, перша полохлива любов... А боротьба з оточенням? Страшно! А сумніви? А муки задля зневіри в житті і в самого себе, яка в мені зароджувала ся... Ах, ви письменник і знаєте нас, жінок. Ви зрозумієте... На нещастя я наділена широкою натурою... Я ждала щастя і якого. Я бажала бути чоловіком! Так! Бути чоловіком — в тм я бачила своє щастя!

— Чудова! — лепетить письменник, цілуючи року коло бранзолети. Не вас, дивна, цілю на людське терпіння. Чи памятаєте Раскольникову? Він так цілував.

— О, Вольдемар! Мені потрібна була слава... шум, блиск, як для кожної — по що бути скромною — небуденної вдачі! Я бажала чогось незвичайного... не жіночого! І ось... найшов ся на моїй дорозі багатий старець-генерал... Зрозумійте мене, Вольдемар! Преподінь се було самопожертвоуванням, самовідреченням, зрозумійте ви! Я не могла инакше поступити.

Я збогатила рідно, почала подорожувати,

ти, добро робити... А як я терпіла, як невинними, низько підими були для мене обійми сего генерала, хоть, треба се признати, в своїм часі він хоробро боров ся. Бунали хвилі... страшні хвилі! Однак мене кріпила гадка, що старець, коли не ниві, то завтра умре, що я пічну жити, як хотіла, що віддам ся кожному чоловікові, буду щаслива... А в мене є такий чоловік, Вольдемар! Видять Бог, що є!

Дама приспівшено повіває вахляром. Її лице приймає плачущий вид...

— Но ось старець помер... Мені лишив він дещо і я свободна, як птиця. Тепер лише жити би мені щасливо... Чи не правда, Вольдемар! Щастя стукає до мене у вікно... Треба лише его впустити, так... ні! Вольдемар, слухайте, закликаю вас! Тепер би лише віддати ся кожному чоловікові, стати его подругою, помічницею, ділитись з ним его ідеалами, бути щасливою, віддохнути... Однак яке всьо підле, гідке і глупе на тім світлі! Яке всьо підле, Вольдемар! Я нещаслива, нещаслива, нещаслива! На моїй дорозі стоїть знов перепона! Я знова чую, що щастя мове далеко, далеко! Ах, скільки мук, якби ви знали! Скільки мук!

— Так що-ж? Що стало на вашій дорозі? Молю вас, говоріть! Що такого?

— Другий, багатий старець...

Зломаний вахляр закриває гарненьке личко. Письменник підпирає кулаком свою могодуну голову, зітхає і з видом знатока-психолога задумує ся. Люкомотива свисте і пи-

пить, червоніють від заходячого сонця вікони занавіси.

2. Знак часу.

В гостинній комнаті зі світлом голубими обоями заявляли собі любов.

Молодий чоловік милої поверховности стояв, склонивши одно коліно, перед молододу дівчиною і клав ся.

— Жити я без Вас не можу, моя дорога. Клянусь Вам! — задихував ся він.

З сеї пори, як я побачив вас, я стратив спокій! Моя дорога, скажіть мені... скажіть... Так, чи ні?

Дівчина отворила усточки, щоби відповісти, однак в сю мить показала ся в дверях голова її брата.

— Лілі, на хвилинку! — сказав брат.

— Чого тобі? — спитала Лілі, виходячи до брата.

— Прости, моя дорога, що я перебив вам, однак я брат, і моїм святим обовязком, перестережи тебе... Будь обережнішою з тим паном. Держи язик за зубами... Бережи ся, сказати що небудь лишнього...

— Однак він мені осявдає ся!

— Се твоє діло... Приймай осявідчення, виходи за него заміж, однак ради Бога, будь обережною... Я знаю сего чоловіка... Більшою міри підляка! В сю хвилину донесе, кола що...

— Merci, Макс... А я й не знала!

Дівчина вернула ся в гостинну. Она відповіла молодому чоловікові „так“ цілувала ся з ним, обіймала ся, божила ся, але була обережною: поворила лише про любов.

Переклав **

В. Адамский Дивани. — Портієри. — Фіранки. — Стори. — Bonne femme. — Матерії мебльові.

Львів, Готель Жоржа

Ціни знижені.

хильніші відносини, які довели також до певного зближення російського правительства до Австро-Угорщини. Так само поміж Лондоном а Берліном зменшалося по малу напруження, а бодай не заострювалося. Так проминули перші місяці 1911 року без великих клопотів і трудностей. Вправді немила для турецького правительства альбанська ворохобня і непевність кретьйських відносин вказували на можливість заколоту на овіді близького Сходу, однак вирішальні на сім овіді хмари не викликали грізної бурі.

Нараз з починком весни вирінула гроза війни. На дипломатичнім полі висунулося мароканське питання. Скриплення там французької залози, а в дальших наслідках задля мимодолі небезпеки для Європейців похід на Фец і полишене там французького війська спонукали німецьке правительство до залишення ролі спокійного глядача мароканських подій, щоби приневолити Францію до виразної вияви своїх намірів. Хід цих дипломатичних пересправ ведених цілими місяцями від висилки воєнного корабля „Пантер“ до Агадиру, остає ще в усіх в живій пам'яті. Сі персправи довели доперва пізніше Європу до свідомости, що рішення сеї справи може викликати догуг війну, а до того кинули яскраве світло на ворожий настрій кермуючих кругів в Англії супроти Німеччини.

З тим більшою вірадою треба зазначити, що в сім дразливій справі дійшли до порозуміння між Францією а Німеччиною, хоч в кругах німецької суспільности недоволени осягненнями вислідками і хоч також велика частина французького населення відносять ся тепер ще неприхильно до Німеччини. Однак після уцелення мароканського спору не вирішують тепер питання, в німецько-французьких взаєминах, котрі би могли викликати якийсь заколот. Чи практичне виконання листопадової умови дасть ся перевести без усякої запутанности, годі ще напевно сказати. Годі однак припустити, щоби задля таких підрядних трудностей почали держави з собою ворогувати, коли в самій основі виявила ся найліпша воля до обоюстороннього порозуміння.

Коли мароканське питання зближалося до мирної погоди, заскочив Європу вибух італійсько-турецької війни. До триполітанської війни спонукала Італію тривога, що якась инша держава може загорнути турецькі заміща в північній Африці, котрі Італія здавна вважала своєю певною спадщиною. Коли не з одного становища можна було зрозуміти намір Італії до займання в північній Африці, то віяк не можна оправдати сего способу, яким Італія нараз до сего діла забрала ся. Поступоване Італії було і в політичного і з морального становища нерозумне, погане і погубне.

Дотеперішній досвід триполітанського походу Італії поучає наглядно, що она у військовім огляді немало перебільшила ся і підняла ся задачі, котрої виконане буде можливе тільки при великих жертвах по довголітніх змаганнях.

Не можна зовсім предвидіти, коли прийде час, що Італія буде могла вважати своїм неоспорюваним займством Триполітанію і Киренаїку.

Навіть в кругах, в котрих спокійно споглядано на поступоване Італії супроти Туреччини, відчували се велим прикро, бо побоювали ся під впливом сего війни небезпечних наслідків і впливів на сумежні з Туреччиною держави, а в даних обставинах навіть виточення всего орієнтального питання.

Тільки рішучим представленням поодиноких держав а іменню Австро-Угорщини повело ся Італію приневолити до задержання первісних границь і обмеження війни на північну Африку.

Минувшого року знов заострило ся також перске питання. Персія опинила ся в такім положенні, що може зовсім втратити на все свою незалежність.

Росія й Англія своєю політикою „втихомирювання“ намагають ся поділити сю державу поміж себе. Фінансовий дорадник Персії, Американец Шустер, дав безпосередню понуку до наконечного рішення перського питання.

Вже перед роками приділяли собі обопільно Росія і Англія, перша на півночі, друга на полудні, т. зв. „області впливу“. В тих областях бажають они в торгових і господарських справах поступати там після своєї владости, не оглядаючи ся на окреме правительство ані на потреби населення.

Коли Шустер заходив ся перебувати змаганя Англії і заграниці, підняла Росія протест і висилала одно понаглене за другим, грозила, що вишле військо до Тегерану і т. п. Палата зволила „оправданим“ домаганням обох держав, щоби обминуту воєнний наїзд. Тепер ще вправді єсть перська держава що до імені, але дійсними єї володарями є Англичани і Москалі.

Перед самим кінцем 1911. року народилася нова республіка. Хіни нараз змінили устрій держави, бо побідні революціонери проголосили президентом хінської республіки провідника Суньятсена.

Цісарська семья, нащадки найстаршої династії в світі, були приневолені забрати ся звідтам.

Борба, яка там тепер точить ся, дасть вигідний привід для Японців і Москалів, щоби Хінці відчували їх політику „втихомирювання“.

Хто небудь би на останку побідив, чи ці армії чи республіканські війська то незалежність Хін є вельми загрожена.

Просимо домагатися „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і привидувати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

Віче народних учителів.

Вчорашнє віче учительства було імпонуючою маніфестацією за поліпшенням долі сивачів культури в пайглухих кутах Галичини. Стануло поверх 10.000 учителів і учительок: і тих, що посивіли на громадянській службі серед невідрадних відносин і тих, що лише що станули на тернистий шлях народних просвітителів. Справді — вчора цілий Львів заріво ся від учительства, як показалося дуже солідарно йдучого в своїх слушних домаганнях.

І голосови сеї карної армії добре прислухують ся всі, коли на учительським вічу в „Спортовій палаті“ явилось о 30 парламентарних, сі соймових послів.

З українських послів прибули: др. К. Левицький, др. Макух, др. Цегельський, др. Колесса, а також соціаліст Вітик.

Віче зачало ся точно о 10. год. в „Спортовій палаті“ і на подвір'ю, бо в середині всі учасники не могли помістити ся. До президії віча вибрало пп. учит.: Балабана, Ясеничку, Маличку, Новака, Рудницьку, Витвицького, Власівчука і Солецького. Перший реферат про знесення місцево-класової системи і про зрівняння плати учителів з платами чотирох найнижчих ранг держ. урядників виголосив п. Смуліковський. Другий референт п. Власівчук говорив про видачу службової прагматки.

По рефератах оплескуваних з нечуваным запалом, ухвалено однодушно отсі резолюції.

1. Народне учительство протестує рішучо проти теперішньої місцево-класової системи платів в Галичині, якої нема в ніоднім инім краю, і яка в нечуваній спосіб кричить весь учительський стан. Ся система лишає нар. учительство условин людської експлуатації, засуджує его разом з родинами в найнижчих економічних обставинах на крайню нужду, що вводить в учительські ряди деморалізацію і унеможлиблює нормальний розвиток культури обох народів в нашім краю.

2. Народне учительство, не могуци вижити і працювати в таких тяжких умовах з хісном над вихованем молодіжи, ставить в сім році найважливіше своє домагання, є зрівняне учительських платень з платами, які прислугують державним урядникам XI, X, IX і VIII рангів.

3. Нар. учительство домагає ся видачі в як найкоротшім часі службової прагматки, яка би ясно очеркувала права учительського стану.

4. Народне учительство жадає поліпшення долі вдов і сиріт по учителях, та поправ долі емеритів т. зв. давного типу.

По прийнятті резолюцій промовляли ще послі ріжних сторонників: Бандровський, Адам, Макух, Дашинський, Вігос, гр. Ст. Бадені, Слівінський, Колесса, Вітик, Цегельський, Брайтер і инші, потім учит. Новак.

Рівночасно до зібраних на подвір'ю промовляли инші послі.

О 1. год. всі вічєвики пішли гуртом під сойм. На правильний похід з причини соймо-

вої сесії не згодила ся поліція. Площу перед соймом замкнув кордон поліції. Юрба 10 тисячів учителів і учительок залягла передню частю позуїтського парку, бродячи в снігу. Тимчасом до краєвого маршалка удала ся депутація зложена з президії віча, в товаристві кількох послів і предложила єму ухвалені резолюції.

До кр. маршалка промовили пп. Новак, Власівчук і Андрушківичева. Маршалок гр. Бадені відповів, що сам прихильно відносить ся до справи поліпшення долі нар. учительства, але оно залежить від фінансової спроможности краю. Задачею сойму буде, погодити єї собі справи.

Речники депутації переказали заяву кр. маршалка зібраним, почім всі спокійно розійшли ся.

Краєвий бюджет на рік 1912.

На першім засіданні сойму предложив краєвий виділ прелімінар краєвого бюджета на 1912. р.

Прелімінар виказує видатки в сумі 68.044.936 К (в порівнянню з 1911. р. висші о 4.688.758 К), власні доходи в сумі 44.854.719 К (в порівнянню з 1911. р. висші о 5.674.370 К). Недобір виносить 23.190.217 К і в порівнянню з 1911. роком є менший о 986.612 К.

В окремих рубриках представляє ся прелімінар ось як:

Видатки:

1. Репрезентация краю	194.250 К.
2. Заряд	2.793.970 „
3. Справи гігієни	7.390.579 „
4. Добродійність	101.208 „
5. Просвіта і наука	27.163.234 „
6. Історичні пам'ятки	348.125 „
7. Публичне безпеченство і квартирові кошти	1.237.738 „
8. Комунікації	6.991.511 „
9. Водні будови і меліорації	9.448.719 „
10. Рільництво	3.106.996 „
11. Гірництво	241.380 „
12. Промисл і ремесло	2.063.731 „
13. Краєві довги	3.899.395 „
14. Емеритури, заосмотреня, дари з ласки	387.395 „
15. Консумційні оплати	2.494.000 „
16. Ріжні	192.871 „

Доходи:

1. Репрезентация краю	50 К.
2. Заряд	319.042 „
3. Справи гігієни	2.645.118 „
4. Добродійність	— „
5. Просвіта і штука	4.305.872 „
6. Історичні пам'ятки	100.550 „
7. Публичне безпеченство і квартирові кошти	400.885 „
8. Комунікації	734.123 „
9. Водні будови і меліорації	6.025.363 „
10. Рільництво	1.080.641 „
11. Гірництво	99.850 „
12. Промисл і ремесло	699.104 „
13. Краєві довги	154.465 „
14. Емеритури, заосмотреня, дари з ласки	65.000 „
15. Консумційні оплати	23.510.000 „
16. Ріжні	4.634.656 „

На побільшене видатків о 4.688.758 К вплинуло головню збільшене потреб шкільного, краєвого і шкільного емеритального фонду, с. є в загальї просвітних потреб о 1.788.099 К потреб і видатків на комунікацію о 905.342 К, на справи гігієни о 718.599 К, на водні будови о 486.375 К, на промисл о 194.556 К, на рільництво о 15.454 К. На зріст доходів зложили ся між иншим: збільшене доходу з шинкарських оплат о 1.500.000 К, дальше підвишене з краєвої оплати відпива о 600.000 К підвишене боніфікації державного скарбу за зреченє додатків від особисто-доходового податку о 900.000 К, вкінці надвишка доходів при замкненню рахунків за 1910. р. в сумі 2.009.126 К.

Коли би на покритє недобору обернута дохід з краєвих додатків до податків, побіраних в висоті, установленій на 1911. р., то сей дохід дав би тільки 19.695.596 К, отже остав би ще непокритий недобір в сумі 3.494.621 К.

Краєвий виділ пропонує покрити недобір через підвишене стопи краєвих додатків до безпосередних податків, а іменню при всіх категоріях о 11 сот. Се підвишене принесло

би суму 3.559.943 К, якою покрито би решту недобору і ще остала би надвишка в сумі 65.322 К.

Краєвий виділ ще й тому не пропонує покриття недобору в дорозі короткорочинцевої позички, яку мало ся би сплатити з доходів слідуючого року, бо не бачить в теперішній хвилі ніякого нового жерела доходу для краєвого фонду, зглядно такого жерела, яке вистало би на покритє щорічного конечного зросту видатків, а крім того позволяло би сплатити короткорочинцеву позичку на покритє бюджетового недобору з 1911. р. і таку саму позичку на покритє сегорічного недобору, при збереженню рівноваги дальших бюджетів. Що правда край має одержати певний дохід з участі в підвишенню податку від сирту. Але в біжучім році сей дохід виносив би тільки 2.382.400 К, платних аж при кінці грудня, однак тільки в такім випадку, коли би правительственный проєкт став законом і коли би той закон увійшов в жите 1. вересня 1912. р.

Доперва в рр. 1913 — 17 се нове жерело має приносити краєви нових 8.420.000 К доходу.

Однак краєвий виділ стоїть на становищі, що до бюджетового прелімінаря можна вставляти тільки такі доходи, які опирають ся на обовязуючих законах, і тому на покритє недобору прелімінаре підвишене додатків до безпосередних податків.

З огляду на те, що адміністраційний рік 1912. вже почав ся, а краєвий виділ не має уповаження сойму робити видатки, разом з бюджетовим прелімінарем предложить краєвий виділ соймови бюджетову провізорію на перший рік 1912. Ся провізорія має уповажнити краєвий виділ до побірання доходів і роблення видатків на рахунок 1912. р. на підставі прелімінаря бюджету на 1912. р.

Як в прелімінарі, так і в провізорії краєвий виділ пропонує ухвалене додатків до податків в такій висоті: а) до державного податку ґрунтового, домово-чиншового і клясового по 83 сот., б) до особистих податків по 89 с. Оподатковані в Кракові а також в повіті краківськім і хшанівськім оплачували би ті додатки ad a) по 78 с, ad б) по 84 с се є о 5 прц. менше.

Політичний огляд

Заграниця.

Новий міністеріальний кабінет у Франції
обсаджено ось як: Предсідник кабінету і заграничні справи: Поанкар (Poincaré); заступство предсідника і теку справедливости Бріанд; внутрішні справи Стер; міністерство війни Міллеранд; маринарку Делькасе; скарб Клюц; прилюдні роботи Діпой (Duroy); рільництво Панс; працю Буржя, кольонії Леверін; просвіту Жнівзю (Gnyss-dhau); торговлю Давід. Підсекретарство для справ штук красних об'яв Берард; підсекретарство стану для почт і телеграфів Шомет; підсекретарство стану для фінансів Бесіард, а підсекр. в міністерстві внутр. справ Морель.

Новий кабінет представить ся палаті послів ві вторник 16. с. м. Нині на першій міністеріальній нараді зіставить новий кабінет текст програмової заяви правительства, яку Поанкар предложить президентови республіки, Фалієрова, ві вторник перед полуднем в елізейській палаті.

Ворохобня в Китаю. Збори Манджурів зі всіх суспільних верств, признали абдикацію династії конечною для охорони краю перед цілковитим хаосом. Війска Манджурів і їх населене в Пекіні рішили сполучитись з китайським населенем. Як зачувати, цісарева вдовця згодила ся на абдикацію, просила лише Юаншікая, щоби постарав ся о скілько можливе о як найкраще обезпеченє бату для неї і цісаря.

З провінцій надходять телеграми про безчисленні убиства, грабежи і підпали, — тисячі женщин гине самовбийством, щоби уникнути насильств.

Вибори до парламенту в Німеччині. Саме передвчера відбували ся вибори до парламенту в Німеччині. Вибрано 208 послів, а в 189 округах відбуде ся тіснійший вибір. Вибрано: 27 консервативів, 5 з державної партії, 2 з господарського Союзу, 79 центровців, 15 Поляків, 4 нац. лібералів, 1 з рільничого Союзу, 64 соціалістів, 7 з альзацко-льотаринського центру, 1 незалежного Льотаринця, 1 Дан-

ця, 1 з селянського Союзу, 1 дикого. До тіснійшого вибору став: 42 консерватистів, 17 з державної партії, 3 з партії реформи, 13 з господарського Союзу, 29 центровців, 10 Поляків, 64 нац. лібералів, 4 з рільничого Союзу, 53 або 54 з поступової людської партії, 120 або 121(!) соціалістів, 2 баварських лібералів, 2 з альзацько-льотаринського центру, 2 незалежних льотаринців, 6 Вельфів, 3 з селянського Союзу, 5 диких. До тепер зискали консерватисти 2, втратили 9 мандатів, господарський Союз зискав 1, втратив 8, Поляки втратили 1 мандат, нац. ліберали зискали 2, втратили 16, поступ. людська партія втратила 12, соціал-демократи зискали 28(!), втратили 2, центровці втратили 6 мандатів. Безмежна демагогія соціалістів — а їй треба признати — їх сила організації в Німеччині приносить їм оден мандат по другім.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** Ві второк: руско-кат.: Малахії проп.; римо-кат.: Маркелія. — В середу: руско-кат.: Соб. 70 апостолів; римо-кат.: Антонія.

— **У Ексц. Митрополита** **г.р. Андр. Шептицького** явила ся вчора депутація „Христ. сусп. Союзу“ і зложила новорічні желання. На промову радн. двора Ол. Барвінського відповів Ексцеленція Митрополит, що до праці „Христ. сусп. Союзу“ має повне довіря. — В слід за тим прийняв наш Достойний Князь Церкви депутацію руских, львівських товариств, в якій імени промовив посол др. Євген Олесницький. Ексцеленція подякував за желання, радів з поступів на економічній полі, звивав до єдності в переломовій хвилі і зложив членам депутації та їх родинам від себе щирі бажання, виправдуючись, що з причини недиспозиції ноги не буде міг відвідати їх дома.

— **Нові монети.** Коли лише угорський сойм прийме полагоджений вже в австрійським парламентом начерк закону в справі пущення в обіг 50 мільонів корон в двокоронній і 100 мільонів корон в однокоронній монеті, як також по цсарській санкції і затвердженню нового типу монет, приступлять державні мениці до їх чеканення. Нові монети будуть пущені в обіг рівночасно в Австрії і на Угорщині. На Австрію припадає 70 проц. а на Угорщину 30 проц. цілої емісії. Нові двокоронні монети будуть зроблені з перетоплених срібних ринських; обем чистого срібла і вага нових двокоронників буде дещо менша від давних срібних ринських (0.835 на 1.900). По відчисленню коштів чеканення остане отже для державного скарбу ще надвишка. Нова двокоронна монета буде трохи менша і тонша від давного срібного ринського. Здає ся, що срібні ринські не будуть зовсім вицопані з обігу. Є також проєкт введення 50 сотикової монети; менше є шанс на введення 5-сотикової монети, бо в такім разі могла би ся монета виперти в подрібній торгівлі з обігу всі низші монети.

— **„Чи маєте так бечати, як ваша мати?“** З Новосандеччини пишуть нам:

П. Геців, вістний „абзчик руских постопф крестостей ф. Подяремной“, зайхав тоже і до новосандецької русофільської бурси, тай давав бурсакам „наставлення“. Між иншим загірив їх до виучення „рускаво літературнаво язика“, аргументуючи сильно так: „Чи маєте все так бечати, як вам ваша мати над коліскою бечала? Правда, аргументація „поразительная“, та заравом і „отвратительная“. О безумні і застенілі серцем! Де поділо ся з ваших грудий те щире миле руске серце, дане вам вашою любовою матірню? Чиж не лякаєте ся грізних слів віщого поета: „Бо хто матір забуває, того Бог карає!“ Час уже спам'ятати ся, бо таки за далеко посуває ся ваше заслїплене. І тямте: за зневагу рідної материнської мови спаде на вас, тепер чи в четвер, і страшене материнське прокляте!

Додати годить ся, що бурсакам достарчав їх начальство майже всіх політичних русофільських часописий тукравих, а навіть американських, тих звисних, явних пропагаторів царя і схизмославія.

Кому проте добро виховуючої ся рускої

молодежи лежить на серці, нехай читає і радить, лічить, поки час!

— **Суспензия.** Перемиська консистория заусиендувала „ab ordine et officio“ о. Йосифа Винницького, пароха Ролева, звисного русофільського агітатора, якого діти вже давно оправаославили в російських заведеннях в Холмі і Києві.

— **З причини сніжних заметілів** здержано загальний рух залізничий межи Коломиєю а Стефанівкою, Палагичами а Товмачем, та надвірнянським Паредмістям а Шенарівцями-Княждвором.

— **Вінчане** кн. Ізабелі з кн. Юриєм баварським відбуде ся дня 10. лютого в Шенбруні.

— **Руїна адвокатського стану.** Майже зі всіх австрійських країв надходять жалі, що адвокатський стан є переповнений. Статистика виказує, що в останніх 20 ти літах число адвокатів в Австрії майже подвоїло ся. В 1890. році було 3.110 адвокатів, а в 1910. р. було їх вже 5.245.

Нерозмірний зріст виказує особливо Галичина. В 1890. р. було у нас 431, в 1900. р. 758, а в 1906. р. 1.270 адвокатів. Протягом отже шіснацяти літ число адвокатів в Галичині зросло майже в трос. З усіх австрійських коронних країв число адвокатів найбільше зросло в Галичині і не остає в ніякім відношенню до зросту числа адвокатів в інших краях. Так само росте у нас постійно число адвокатських кандидатів. В 1900. р. було 420, а в 1910. р. 1.038 кандидатів. З перегляду статистичного виказу і з порівняння з иншими коронними краями видно, що зріст адвокатів в інших краях відбуває ся майже рівномірно зі зростом населення. Деякі краї виказують навіть незначне зменшення числа адвокатів. Так н. пр. в Австрії Гор. було в 1900. р. 86, а в 1910. р. лише 73 адвокатів. Каринтия мала в 1900. р. 36, а в 1910. р. 33 адвокатів. Шлезк мав в 1900. р. 81, а в 1910. році 80 адвокатів. В інших краях число адвокатів збільшило ся. Друге місце під зглядом зросту числа адвокатів займає Буковина, де протягом останніх 10-ти літ число їх підскочило з 105 на 174. В 1900. р. припадав в Галичині оден адвокат на 9.650 мешканців, нині припадає оден адвокат вже лише на 6.316 мешканців. На Буковині представляє ся се відношенне ще гірше. В 1900. р. припадав там оден адвокат на 9.651, а нині на 4.605 мешканців. Сі числа свідчать, що відношенне числа адвокатів до стану населення зміняє ся щораз на гірше, а переповнене в адвокатурі зростає все більше. Будь що будь се не нормальна і не здорова проява. — Адвокатською улицею можна назвати у Львові ул. Коперника, при якій від пасажу Міколайша до уліці Осольських мешкає около 50 адвокатів, — по кількох в одній каменіці.

— **Фотографи зароблять.** Міністерство веліниць зарядило, що ученики, які їдуть залізницею за зняжкою, мусять виказувати свою тожсамість ф. тографією, яку подтверджує дирекція шкільного заведення.

— **Нова буковинська часопись** п. заг. „Нова Буковина — політична часопись“ почала виходити в Чернівцях з дня 13. січня с. р. Яко видавць підписаний п. Бротей Пігуляк, за редакцію відповідає п. Осип Дік. „Нова Буковина“ буде виходити двома виданнями, одно що вторника, четверга і суботи, а друге що четверга яко тижневник. „Н. Бук.“ є продовженням давньої „Буковини“, яка виходила також тричі тижнево, а потім заступив її тижневник „Народний Голос“.

— **Залізнична катастрофа.** В суботу около 7 години вечером наїхав на стації Іцкани поспішний поїзд ч. 302 на мішаний поїзд ч. 471, котрий стояв на стації. Зудар був такий сильний, що багато возів розлетіло ся на кусні; много осіб тяжше і легше покалічених. Дальших подробиць на разі нема.

— **Поворот царя.** З Петербурга звіщають, що докочає там гуртовий арештований студентів і робітників, а то з сеї причини, що сподіються там приїзду царя. Цар сам особисто аарядив, щоби поліція приготувала енергійнішу охорону, як се мало місце в Києві.

— **Засуджений архімандрит.** З Ковна звіщають: До сурдечкого монастиря в ковенській губернії перевезено б. архімандрита боголюбного монастиря О. Зосима, 72-літнього старця котрого пермський суд засудив на 11 літ тяжких робіт. А що Зосим в наслідок підхожого віку не міг перенести каторги, замінено ему кару на 16 літ тюрми, а вкінці на найвище поручене замінено ему і ту кару на 5 літ замкнення в монастиря.

— **Шутка дефранданта.** Берлінські дневники доносять, що велику сензацію викликало в Берліні нагле зникнене тамошнього адвоката Гайманда, котрий був там також правним доглядником кількох польських стоварищень. Одежу Гайманда найдено в снігу в недалекому ліску, а що він був аматором купелій в снігу, думано загально, що він підчас такої купелі замерз, засипаний снігом. Піднято сейчас ратунову акцію, однак всякі пошукування за тілом адвоката були безуспішні. В останній часі вияснила ся загадочна справа в зовсім несподіваний спосіб. Виявило ся, що Гайманд, сиреневірний повірені собі значні депозити, щоби ввести в блуд поліцію, оставив в снігу свою звичайну одежу, а сам в иншій одежі утік тимчасом через Вроцлав за границю.

— **Смерть трох осіб наслідком затроєння світляним газом.** З Ряшева доносять: До газового збірника війшов оноді робітник Ів. Леліто, щоби відпомпувати воду з газових рур, але ледви війшов до середини, упав без свідомости. Ему поспішив на поміч Фр. Борек, але чуючи заворот голови, вернув на хвилю, опісля кинув ся ще раз ратувати товариша і упав затроєним газом. Те саме стало ся з Руд. Кантором, машиністом електровні і Ст. Кендзьором, робітником, котрі поспішили на ратунок попередних. Всі три погибли на місці. Леліта удало ся уратувати, він лежить тяжко хорий в шпиталі. Крім сего захорували ще робітники: М. Хвоста, В. Люсник і В. Бобер. В суботу відбула ся секция жертв а в неділю похорон.

— **Учинний офіцер.** „Gaz. Kolomyjska“ пише: Наймичка несла воду коновками на коромеслі, похованула ся і впала. До упавшої прискочив який офіцер, що йшов з протівної сторони, підвів дівчину з землі, всадив їй коромесло з коновками на плече і працюючи перелякану наймичку, сказав: Но, тепер в дорогу! „Gaz. Kolom.“ запечатувє сю подію заміткою: Достойне признание!

— **По американськи.** З нагоди утечі М. Січинського відбуло ся, як пише радикальний „Український Голос“ в 48. числі, у Вінапегу дня 27. листопада „Свято радості“. Устроєнем сего „свята“ занялась „Рада сімох“, видавши таку комічну оповідку: „Вінінеговці: Ви перші зложили свої лепти на увільнене Січ-ого! Ви его визволили з неволі. Зійдімось же з усіх закутин Вініпегу і в купі порадімо всенародною радістю“. — Так мало бути і народ, весь народ — радіючи Січинським, зійшовсь на „свято радості“. — Галія була переповнена по береги. Перебіг свята не вилав однак так величаво, як аранжери сподівали ся. Одне лише промова д. М. Стечишиного „Визвол Січинського“ („історичний огляд“) була що що найбільше примінена до сеї так „важної“ хвилі. За те промови п. П. Володіна, Крата (звісного у Львові — Ред.) та Поповича, хотіли мали в собі і не мало шумних фраз, то поза сим було лише нахилуванням ся на всіх, хто находив ся поза межами „Ради сімох“.

З бесіди п. Крата можна було заключити, як замітив оден присутний Росіянин, що діло не в тім, що Січинський визволений, а головне те, що тепер ніхто ему не закине, щоб гроші, зібрані на фонд Січ. — були змарновані. Так як він так і п. Попович салувались доказати, що „Січинський мусить бути тепер їх, а ніхто инший не сміє его назвати своїм, бо се все їх заслуга, що він тепер на волі. „Проч, патриоти, від Січинського, — кричали, — бо всі заслуги его волі по нашим боці! Се ми і лише ми робили, а більше ніхто“. „Поза промовами — як пише „Укр. Голос“ — дуже не на місці був виступ п. Раговського. Сама гітара, гарний інструмент і доброю грою можна справді піднести людського духа, алеж зміст слів, яким Рар. розсьмішував публіку цілої пів години, цілком не відповідний. Сей виступ навів на публіку глухий сміх. Не дивуватись радість і не лишити по собі ніякої моральної користі, хіба страшу. І послідна точка програми ослабила значівє свята. Дві парі, вибренюючи підковами, гуляють на сцені і викракують: „Січинський на волі!“

Оповідки

— **Військове Йорданське водосвятє у Відні.** Дня 19. с. м. о 9. год. рано відбуде ся в Votivkirche у Відні торжественне військове богослужєне з водосвятєм для руских воєнків віденьського гарнізону.

— **На школи Р. Т. П.** Потреби нашого рідного приватного шкільництва ростуть з кож-

дим роком, з кожним днем — тож і з кожним днем виринає konieczність придумувати нові жерела доходів на удержанє тих десятків рідних заведень вихованчо наукових, де сотки нашої молодіжи обого пола побирають науку у своїй рідній мові. Датки жертволюбивих одиниць дальше вже не вистарчать, муть, бо крім чисто просвітних товариств ще й инші, також культуральні організації вимагають нашої підмоги, не згадуючи про організації політичні. Але побіч датків, які свідомі патриоти шлють на рідні школи чи то при якій нагоді чи за сталими заявами, є ще в нас деякі невідзискані доси фонди, коті не оден без ніякої втрати для себе міг би легко відступити на цілі приватного нашого шкільництва. Маємо на думці відсотки (дивіденди) від уділів, які многи з наших людей навіть менше заможних мають в різних товариствах, де зложили їх не так для власної матеріальної користі, а радше для моральної підтримки дотичного уділового стоварищєня. Відсотки від таких уділів дописують кредитові чи уділові товариства рік річно до капіталу, а властитель (очинидчо дрібних уділів) звичайно і не оголошує ся по них і по конець свого життя. А чи не гарно і пожиточно оно булоб, як би посідачі таких дрібних уділів зголосили карткою до уділової інституції: „Відсотки від мого уділу, припадаючі на мене за рік 1911, прошу відписати на річ Руського Товариства Педагогічного“. Кредитове чи уділове стоварищєне ошадялоб собі труду з дописуванням дрібних квот до дрібних уділів, бо могли би всі відступлені відсотки кількадесяти осіб переслати сумарично Р. Т. П. — а Руске Товариство педагогічне зискало би в сей спосіб доволі значну квоту на удержанє своїх шкіл і поширенє акції приватного шкільництва і на провінцію, передовсім на села, затроєні польонізаційною роботою Т. S. L. Отсей проєкт піддаємо під розвагу українській громаді і сподіємо ся, що на добре й хосенне діло найдуть ся і щирі люди і школи Р. Т. П. дістануть така свою дивіденду з капіталу громадянської свідомости і жертволюбивости. — Від Виділу Руського Товариства Педагогічного.

— **Ветеринарийно-господарський курс в Кутах.** Філія „Сільського Господаря“ в Кутах уладжує при помочи головного виділу кравського Товариства господарського „Сільський Господар“ у Львові триднівний ветеринарийно-господарський курс в Кутах, котрий зачне ся дня 31. січня с. р. о 8. год. рано богослужєнем в місцевій церкві, а скінчить ся дня 2. лютого с. р. по полудні роздачею свідомств учасникам курсу. 1) Виклади з области ветеринарийної обійме на просьбу філії в Кутах Вп. п. Лукашевський, ц. к. повітовий ветеринар в Косові, котрий буде супроводжати свої виклади демонстраціями на фантомах, демонструючи рівночасно практичне приміненє ветеринарийних приладів в господарстві. 2) Про годівлю худоби і безрог, дальше про управу рілі і навоженє буде викладати п. Гореглед, інспектор головного виділу Товариства. 3) Про управу сіножатий, ростин окопових і пашпих, сів і вибір насіння до засіву та господарську рахунковість буде викладати п. Віктор Цюцюра, управитель школи в Кобаках. В справі участі в сім курсі, як рівнож о ближшій інформації належить звертати ся письменно або устно до управителя курсу п. Віктора Цюцюри, управителя школи в Кобаках, п. в. місці.

— **З прив. української гімназії в Рогатині.** Приватні іспити за І-ий піврік відбудуть ся для клас І.—ІІІ дня 22. і 23. січня, а для клас ІV.—V. дня 24. і 25. січня. Вступні іспити на ІІ-ий піврік дня 5. лютого. — Дирекція.

— **Іменованя.** „Wiener Ztg.“ оголошує: Цісар іменував першими прокураторами державними радн. кр. суду у Львові Тад. Закшевського для Золочєва, а Вол. Русина для Коломиї.

— **За карту увільняючу** прислали на Р. Т. П. отсі ВП. Добродії: Дмит. Мігован Берно (Морави) 1, Анд. Куровець, Грац 2, Мих. Кибунський, Перемишль 1, Анд. Доліняк, Відень 1, о. Зен. Маркевич, Тернопіль 4, Йос. Кордуба, Бжосток 1, Яр. Глиньський, Вишенька 1, Атанас Скобелський, Золочів 3, Сильв. Процьків, Чернівці 1, о. Яків Краснопера, Підгайчики 1, П. Собків, Полове 2, Богд. Гоцїй, Лаврівки Ів. Бичик, Біле равеки 1, М. Силевський, Корні 1, Т. Закалата, Сопатин 1, С. Романишин, Рогатин 1, Ник. Ромах, Чесники 1, Мих. Баран, Ролів 2, о. Конст. Миколаєвич, Тяглів 1, Волод. Скопляк, Будинин 1, К. Сте-

стович, Витвиця 1, о. Т. Горнякевич, Гошів 2, о. Плятон Карпинський, Дичків 1, о. Волод. Венгрінович, Яворів 2, П. Кирчів і Йосифа з Курник 4, Вас. Падрий, Курники 1, Ем. Михайлівна, Надвірна 1, др. Ів. Санецкий, Надвірна 5, Ос. Гранківський, Монастирці 1, о. Т. Шухевич, Молодтян 2, тов. „Сокіл“ Львів 2, Мик. Левицкий Львів 1. „Народна Торговля“ Львів 2, Андр. Алиськевич, Перемишль 1. (Д. б.).

Олександр Барвіньський.

Додаток до „Споминів з мого життя“.

Листи П. Куліша, писані до мене.
XII.

26. вересня 1870¹⁾.

Зупиніть, друже Олександр, з друкарськими розвідками, бо сего земляки ждемоми сюди днів через десять; то він скаже нам, чи в Відні буде йому більш заробітку, чи в Львові. З одного боку вигідніше було б в Львові, та що ж се діло арифметичне?

Щоб не журились Ви про випадок Правди, скажу, що ми ждемо Вашого переїзду до Львова, а тоді дамо Вам 600 гульденів під ноги на рік, як пише брат Ваш Володар, та й робіть з Правдою що зможете; ми ж не міпатимось у редакцію. Нехай собі Основа²⁾ виходить, а Правда буде Правдою.

XIII.

16. ottobre 1870³⁾.

Пише до мене брат Ваш Осип, що Вам можна видавати Правду і сидючи в Бережанах. Коли так, то спитайте з братом Вашим Володарем, та й нехай Вам Біг помагає, а ж гроші зараз вишлю, скільки на почин Вам буде треба.

Володар написав до мене, що в Львові ніхто не підійметься бути відповідальним редактором і що через се Правда мусить перестати; а рає він видати книжки беллетристичні і наукові рідче ніж раз у місяць, з оглядом словесности.

Я відписав йому, що на такі книжки шкода грошей, і що нехай усе так буде як є. Тепер же Ви пишете до його що самі знаєте, робіть що зможете а в мене доволі праці й без Правди: не маю часу на неї. Хіба колись опісля, як упорась із иншим ділом.

Нічого ще не скажу про катедру. Се таке діло, що треба добре та й добре поміркувати.

Вибачите, що так недбало до Вас пишу. Ніколи! Опріч писання є й инші справи, що забірають багато часу.

XIV.

27. берез.⁴⁾.

Спасибі, друже Олександр, за Читанку. Прочитавши Ваш любий лист, не схотів я й зазирнути в читанку, надто ж, що не маю часу: Днів через три скінчить ся печатання Євангелії по Св. Маттеєві, а далі печатати мутьця иншієвангелисти окремих книжечками, потім увесь Новий і весь Старий Завіт; то праці вельми багато. Не їду я до дому, тільки сама пані моя, та й вона їде не через Львів, а через Варшаву. Я ж теж не поїду до дому, доки не напечатую всього Св. Письма.

Вибачайте за коротку і недбалу відповідь. Як напишете протест проти шкільної ради⁵⁾, пришліть міні, коли ласка Ваша, в рукописі: може я що добавлю.

Проти Основи не треба виступати, поки вона не проти нас.

XV.

1. квітня⁶⁾.

Забув я, друже Олександр, відписати Вам, що обличчя мого на картонці не маю, і не маю, аж поки скінчу Святе Письмо. Воно забірає мій час увесь і не дає ні про що инше думати.

Чи нема в Вас, або в кого з Ваших братів, Абетки (граматки), що видав колись Татдук у Москві? Мале ін⁴⁾. Міні треба його тільки на один день. Коли є, пришліть, спасибі Вам. Коли ж нема ні в кого, і Ви позичити ні в кого не можете, сповістіть.

Св. Маттеї скінчив ся сьогодні, — не вмер, а видрукований до кінця. Днів через три чи чотири розсилати мем. Марка вже 1-й аркуш прочитаний у коректурі. Великі були труднощі з коректурою Маттея, а Марка вже дуже добре складають німецькі зеттери; бо ми їм виготовлюємо манускрипт так як треба. На сему виготовленню менше тратимо часу, ніж на коректурі. Держали по 4 і по 5 коректур. Марка держатимемо тільки по два рази.

Коли⁷⁾ маєте таких певних людей, щоб розспродували, то я посилюю до Вас, а Ви розсилати мете кому знаєте. Тільки так прошу робити, щоб марно книжки не пропадали. Може хто схоче і сам одержати з Відня, то дайте такому адресу Ів. Пулюя. Нехай присилає до його гроші, то й вишлеть ся йому, даруючи кожний шість примірник. Josephstadt, Reitergasse, Nr. 17: се адреса Ів. Пулюя.

¹⁾ Без означення місця, однак з Відня — Ол. Б.

²⁾ Основа, потім часопис, видавана заходами віцемаршала Лаврівського. — Ол. Б.

³⁾ Без означення місця, однак з Відня. — Ол. Б.

⁴⁾ Без означення року (1871) і місця, але з Відня. — Ол. Б.

⁵⁾ Рада шк. кр., згідно комісії ввела деякі зміни в книжку, між иншим вставила твори Діланського ітп. — Ол. Б.

⁶⁾ Без означення року (1871) і місця, але з Відня. — Ол. Б.

⁷⁾ Олівцем. — Ол. Б.

Телеграми

з дня 13. січня.

Київ. (Пет. Аг.). Сніжна заметіль на полуднево-західних залізницях дійшла ондіншної ночі до найвищої ступені; потерпіли також сусідні лінії. З відзових і кінцевих стацій надходять тривожні вісті. Рух поїздів відбувся ся межі високими стінами снігу. Залізничні робітники і військо працює над усуненням снігу.

Новий Йорк. (ТКБ). Сильний мороз триває далі і в різних сторонах краю спричиняє багато шкоди торговельному рухові. Суботній день був найзимніший від 8 літ. В місті настала нужда. Бездомних уміщує ся по церквах.

Петербург. (ТКБ). Предсідником державної ради іменований на 1912 р. секретар стану Акімов.

Господарські, промислові і торговельні вісті.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжжя і продуктів в Львові від 8. до 14. січня 1912.

	за 50 клг.
Пшениця	11 00—11 50 К
Жито	9 00—9 40 К
Ячмінь броварняний	8 70—9 50 К
Ячмінь на пашу	8 00—8 40 К
Овес	8 40—8 70 К
Кукурудза	0 00—00 00 К
Гречка	7 00—7 50 К
Горох до варення	12 20—14 20 К
Горох на пашу	9 00—9 75 К
Бобик	8 50—9 00 К
Конюшина червона	80 00—90 00 К
Конюшина біла	101—115 К
Конюшина шведська	75 00—90 00 К
Тимотка	70 00—80 00 К
Ріпак зимовий	14 50—15 00 К
Насінє конопль	00 00—00 00 К
Хміль новий	34 00—36 00 К
Хміль старий	00 00—00 00 К

Вже вийшла брошура п. з.

В обороні правди і чести,

відповіді ради. Двора Ол. Барвіньського, д-ра К. Студинського і д-ра Ос. Маковця на напасти „Діла“. Стор. 99. 16-ки. Ціна 50 сот. Набути можна в книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Ринок число 10.

Конкурс. В Руськім Інституті для дівчат в Перемишлі є вільна посада учительки музики на фортеп'яні. Першєство будуть мати ті, що викажуть ся сьвідомством покінченої школи музичної. Поданє одвітно удокументовані належить слати зараз до заряду Руського Інститута для дівчат в Перемишлі. Виділ.

З публичної ліцитації, походячі нові меблі продають ся по слідуєчих цінах: Сецесійний креденс К 45, отомана К 26, шафи К 30, спальня К 190, ідальня К 140, столи К 9, улаженя кавалерської кімнати К 120, плюшеві сальони К 90, маговізовані сальони К 180. Крім сего чимало образів, крісел, столів, шаф, креденсів, канап, стільків, занавіс і фіранок. — **ДОРТЕУМ** ул. Ліндога ч 7 (бічна Коперника). По озвучені з провинцією листовне.

УВАГА! Наше підприємство купує і посередничить в продажі меблів з приватних домів, з конкурсних і спадкових мас — приймає уся обстанову до переходу. Перша найбільша 25 покоїв богато заосмотрена

Др. Богдан Барвіньський:

Зізд галицького князя Данила з угорським королем Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Історично критична аналіза. Львів 1901. 16^о ст. 18. — Ціна 10 сот.

Жигимонт Кейстутувич, великий князь Литовсько-руський. Історична монографія. Жовква 1905 8^о ст. XIV+170. — Ціна 2 К.

Прешбурський зізд в справі спадщини по Габенбергах. (Причинок до історії великого австрійського безкоролівля). Львів 1903. 8^о ст. 70. — Ціна 30 с.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodubski. Львів 1906. 8^о ст. 28. — Ціна 50 с.

Історичні причинки. Розвідки, замітки і матеріали до історії України-Руси. І. Жовква 1908 мал. 8^о ст. 170. — Ціна 2 К.

Bogurodzicza dzewicza a історичні висновки д-ра Щурата. (В інтересі історичної правди). Львів 1906. мал. 8^о ст. 41. — Ціна 20 с.

Історичний розвій імені українсько-руського народу. Львів 1909, мал. 8^о ст. 41. — Ціна 40 с.

Історичні причинки і т. д. II. Львів 1909, мал. 8^о ст. X+94. — Ціна 1 К 50 с.

І. Шевченко як „атеїст“ та поет „ненависти“. II. Безіменні „герої“ і їх кетрична робота. (Дві відповіді клеветникам Шевченка) Львів 1910. мал. 8^о ст. 16. — Ціна 10 с.

Дістати можна в книгарні наук. Тов. м. Шевченка у Львові, Ринок 10.

Найприступніші оферти

Артистична переплітка книжок

Льб.б, Ринок 10, дім тов-а „Просвіта“

приймає в переплет:

всякого рода наклади.
Книги торговельні і бюрові.
Книги церковні, Євангелія.
Книги бібліотечні і т. п.
Сталим відборцям і братствам церковним уділя кредити.

Розклад їзди залізниць у Львові.

Відїзд з Головного двірця до:

Приїзд на Головний дворець з:

рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі		рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
3:40	8:22*	2:45*	7:00*	11:1	Кот ова	5:50	9:00*	—	5:48	9:50
—	8:45	6:05	7:20	12:35*	Кот ова	7:30	10:15	1:30*	8:25*	2:22*
—	—	5:46	—	—	Мшани	—	—	—	7:15	—
—	—	3:50	—	—	Ряше а	—	—	1:10	5:40	—
6:15	10:40	2:18*	8:46	11:13	Підволочиск	7:20	11:55	2:10*	—	10:30
—	—	2:35	8:38*	—	Красного	—	8:48*	—	10:10	—
6:0	9:15*	2:20*	—	10:48	Чортків	8:05	—	2:05*	—	9:34
—	9:37	—	—	2:50*	Чернівці	—	—	5:52	6:26*	12:05
—	—	3:05	—	—	Славськ-Золотий	—	10:25	—	—	—
—	—	—	8:29	—	Коломи	5:45	—	—	—	—
6:00	—	1:45	6:50	11:25	Стрий	7:28	11:40	3:45	—	11:00
7:30	—	1:45	6:50	—	Лавочного	7:28	11:40	4:25	—	11:00
6:35	9:05	3:40	—	10:40	Самбора	8:00	9:58	1:40	9:00	—
8:5	—	2:28	7:49	11:35*	Рави р. Брухович	7:33	—	1:26	8:00	—
6:06	7:22	—	—	11:35*	Брухович	—	—	—	—	—
8:20	—	—	—	6:00	Яворова, Янова	8:15	—	4:30	—	—
8:58	—	—	6:16	—	Підгайців	—	11:15	—	10:20	—
5:58	—	—	6:16	—	Винник	—	11:15	—	10:20	12:18*
5:0	—	2:50	—	—	Стоянова	—	10:04	—	6:30	—

Відїзд з Підзамча до:

Приїзд на Підзамче з:

6:30	11:01	2:33	9:09	11:33	Підволочиск	7:01	11:3	1:55*	—	10:13
—	—	2:52	8:51*	—	Красного	—	7:49*	—	5:16	—
6:12	—	—	6:30	—	Підгайців	—	10:54	—	8:52	—
6:12	—	1:30	6:30	10:40*	Винник	7:26	10:54	6:24	9:57	12:00*
8:12	—	—	5:38	—	Стоянова	9:42	—	6:11	9:57	—

Відїзд з Личакова до:

Приїзд на Личаків з:

6:31	—	—	6:51	—	Підгайців	—	10:36	—	9:36	—
6:31	—	1:49	6:51	—	Винник	7:08	10:36	6:06	9:34	11:43

* поспішний поїзд. поїзд поки що не їздить. Є лише в неділі, К в суботу і неділі.

Асекуруйте своє майко від огню в „Дністрі“!

Кожний Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то добробит цілого народу.

дий Русин повинен асекуровати ся тільки в руськім товаристві взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руського товариства асекураційного, тільки один

„ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплати заобезпеченя селянських будинків.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 виносить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ оцінює та виплачує шкоди по огни скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінителей.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руським школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „ДНІСТРІ“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять з кінцем 1910 року 3,052,250 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпеченя на житє у всіх догідних комбінаціях (на дожитє, помертні капітали, посаги, ренти).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечити від крадіжки з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і несклі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

!!!Купуйте!!!

одобрений Радою шкільною краввою і видавним накладом „Видавництва Чина св. Василя В.“ в Жовкві підручник

д-ра Богдана Барвіньського п. з. „Оповідання з рідної історії“

Підручник обнімає 190 сторін тексту XXXVI сторін ілюстрацій (числом 53) на кредовім папері і 2 мапки. В гарній полотняній оправі коштує всього 2 К 20 с.

Сей підручник є першим підручником рідної історії для руських середніх шкіл і дає шкільній молодіжї вперше певний образ нашої бувальщини. Писаний так, що надає ся не лише для учеників І. клася середніх шкіл, але при недостаті иншого підручника й для учеників вищих класів, для руських виділових шкіл, для семінарій і ліцеїв та до кваліфікаційних іспитів на народних і виділових учителів.

Надає ся він до нау-і в дівочих та хлопчачих бурсах і інститутах, а і за своєї приступности також для наших читалень, для селян і міщан. З хісною може почити ся з него нашої історії й кожний освічений Русин, що не має часу розчитувати ся в обємних книжках.

У Львові набувати можна в „Книгарні наук. Товариства ім Шевченка“, Ринок 10.